भारतीय पृथ्वि विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक – सिंधुदुर्ग

कालावधी (दिनांक ०६.०६.२०२० ते १०.०६.२०२०)

अंक ४४@२०२०	दिनांक ०५.०६.२०२०	कालावधी ५ दिवस

मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२९/०५/२०२० ते ०४/०६/२०२० पर्यंत)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पुर्वानुमान (वैधता ०६/०६/२०२० ते १०/०६/२०२० पर्यंत)				
२९/०५	३०/०५	३१/०५	०१/०६	०२/०६	०३/०६	०४/०६	दिनांक	०६/०६	०७/०६	०८/०६	०९/०६	१०/०६
०.०	०.०	०.०	२९.४	९.२	६६.४	५४.६	पाऊस (मि. मी)	१०	१२	१२	२	१२
३७.०	३९.०	३९.०	३९.०	३९.५	२८.०	३१.५	कमाल तापमान (अं. से)	३४	३४	३४	३४	३४
२५.०	२५.०	२५.०	२५.०	२४.०	२४.०	२६.०	किमान तापमान (अं. से)	२३	२३	२३	२३	२३
निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	सकाळ – मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	४	३	१	२	३
निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दुपार – मेघाच्छादन (ऑक्टा.)					
८०	८०	७५	८६	८४	९७	९२	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता(%)	९२	९०	९१	८९	८९
४८	४८	४८	७१	७५	८९	७२	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	६४	६५	६३	५८	५८
२.३	२.४	२.०	१.८	१.९	६.५	२.६	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)	७	७	६	५	४
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	उत्तरोत्तर/ वायव्य	पश्चिमोत्तर/ वायव्य	सकाळ – वा-याची दिशा	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	दक्षिणोत्तर/ आग्नेय कडे	दक्षिणे कडे
पश्चिमोत्तर/ वायव्य	पश्चिमोत्तर/ वायव्य	पश्चिमोत्तर /वायव्य	पश्चिमोत्तर/ वायव्य	पश्चिमोत्तर / वायव्य	पश्चिमोत्तर/ वायव्य	उत्तरोत्तर/ ईशान्य	दुपार – वा-याची दिशा					

मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)	१/०१/२०२० पासुनचे पर्जन्य (मि. मी)	१/०६/२०२० पासुनचे पर्जन्य (मि. मी)	मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)
४५९१.०	१५९.६	१५९.६	१५९.६

पुढील ५ दिवसाच्या हवामानाची सामान्य स्थिती:	सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये येत्या पाच दिवसामध्ये तापमानामध्ये वाढ होण्याची शक्यता आहे, त्याचबरोबर दिनांक ६ ते १० जून २०२० दरम्यान बहुतांश ठिकाणी माध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असून हवामान आर्द्र व मुख्यत्वे निरभ्र राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून वर्तविण्यात आला आहे.

हवामान पुर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात, नागली व वरी	रोपवाटीका व्यवस्थापन व पेरणी	निसर्ग या चक्रीवादळामुळे बऱ्याच ठिकाणी मुसळधार पाऊस झाला आहे व ज्या ठिकाणी भात पिकाची पेरणी झाली होती व रोपे उगवून आली आहेत अश्या ठिकाणी चारही बाजुंनी खोल चारी काढावी यामुळे पाऊस जास्त झाला तरी पाण्याचा निचरा होण्यास मदत होईल व कोवळी रोपे मरण्याचे प्रमाण कमी राहिल. या आठवड्यात मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता असल्याने खरिप पीकांच्या पेरणीस सुरुवात करावी. भातासाठी रोपवाटिका तयार करावयाच्या क्षेत्रामध्ये प्रती गुंठा १ किलो युरिया, ३ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व चांगले कुजलेले शेणखत द्यावे. बियाण्यास प्रती २ ग्रम याप्रमाणे थायरम किंवा इमिसान हे औषध चोळावे. वाफ्यावर पेरणी करताना ७ ते ८ सेमी अंतरावर ओळीमध्ये साधारण २ सेमी खोलीवर बी पेरावे आणि ते झाकुन घ्यावे. जाड दाण्याच्या जातीकरीता ४० किलो तर संकरीत जातीकरीता २० किलो बियाणे वापरावे. नागली आणि वरी पीकांची पेरणी देखील भाताप्रमाणे करावी व बियाणे विरळ पेरावे त्यामुळे रोपे जोमदार होतील. ज्या ठिकाणी गादि वाफे करणे शक्य नसेल तर रोपे तयार करण्यासाठी शेतातील उंचवठ्याची जागा निवडावी. व चारही बाजुंनी खोल चारी काढावी यामुळे पाऊस जास्त झाला तरी पाण्याचा निचरा होण्यास मदत होईल व कोवळी रोपे मरण्याचे प्रमाण कमी राहिल.
भुईमुग	पुर्व मशागत व पेरणी	जमिन मध्यम ते भारी आणि चांगला निचरा होणारी निवडावी. जमिन खोल नांगरुन भुसभुशित करावी. शेवटच्या कुळवणीपुर्वी हेक्टरी १० टन चांगले कुजलेले शेणखत अथवा कंपोस्ट मातीत मिसळुन घ्यावे. खरीप हंगामातील भुईमुगाची पेरणी १० ते २० जुन पर्यंत करावी. येत्या आठवड्यात मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता असल्याने भुईमुगाच्या पेरणीची पुर्व तयारी करावी.
आंबा	काढणी व नवीन लागवड	निसर्ग या चक्रीवादळामुळे बऱ्याच ठिकाणी मुसळधार पाऊस झाला असल्याने व हवेतील आर्द्रतेचे प्रमाण वाढले असल्यामुळे आंबा पिकावरील नवीन पालवीवर करपा व भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे व प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी थायोफिनेट मिथिल व कार्बेन्डाझीम १% १ ग्रम प्रती १ लिटर पाण्यातुन फवारावे. चक्रीवादळ येण्यापूर्वी व सध्या परिस्थितीत काढणी केलेल्या आंबा फळास आर्द्र वातावरणामुळे फळकूज या रोगाचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो, प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी व हापुस आंब्याच्या काढणी पश्चात फळकुज रोगाचे प्रभावी नियंत्रण करण्यसाठी फळे पोटॅशिअम मेटाबायसल्फाईट (०.०५%) या रसायनाच्या ५० अंश सेल्सीअस उष्णजल द्रावणात १० मिनिटे बुडवून नंतर पिकत ठेवावीत. चक्रीवादळामुळे वाऱ्याचा वेग जास्त होता त्यामुळे समुद्र किनाऱ्याकडे भागात बऱ्याच ठिकाणी नवीन लागवड केलेली रोपे पडली असल्यास त्यास काठीने आधार द्यावा आंबा बागेतील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा
काजु	नवीन लागवड	चक्रीवादळामुळे वाऱ्याचा वेग जास्त होता त्यामुळे समुद्र किनाऱ्याकडे भागात बऱ्याच ठिकाणी नवीन लागवड केलेली रोपे पडली असल्यास त्यास काठीने आधार द्यावा चक्रीवादळामुळे वाऱ्याचा वेग जास्त होता त्यामुळे समुद्र किनाऱ्याकडे भागात बऱ्याच ठिकाणी काजू बागेतील झाडांचे फांद्या मोडून नुकसान झाले आहे, मोडलेल्या फांद्या काढून घ्याव्यात व त्या ठिकाणी बोर्डो पेस्ट लावण्याची व्यवस्था करावी चक्रीवादळामुळे वाऱ्याचा वेग जास्त होता त्यामुळे समुद्र किनाऱ्याकडे भागात बऱ्याच ठिकाणी काजू बागेतील झाडांचे फांद्या मोडून नुकसान झाले आहे अश्या मोडलेल्या फांद्या काढून घ्याव्यात व जखम झालेल्या ठिकाणी रोठा या किडीचा प्रादुर्भाव होऊ शकतो प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारुन टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी. लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. किंवा ५% प्रवाही फिप्रोनील २ मी. लि. प्रति १ लिटर पाण्यामध्ये मिसळवून चांगला भिजवावा. (एका झाडासाठी ५ लिटर पाणी या प्रमाणात वापरावे)
नारळ	नवीन लागवड	चक्रीवादळामुळे वाऱ्याचा वेग जास्त होता त्यामुळे समुद्र किनाऱ्याकडे भागात बऱ्याच ठिकाणी नवीन लागवड केलेली रोपे पडली असल्यास त्यास काठीने आधार द्यावा नारळ व सुपारीच्या बागेतील अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा
भाजीपाला	पेरणी/लागवड	शेतातील पाण्याचा निचरा झाला असल्यास व जमीन वापश्याच्या स्थितीत असताना भाजीपाला पीकांमध्ये मिरची, वांगी, टोमॅटो, भेंडी, काकडी, कारली, पडवळ, चिबुड, शिराळी ई. पीकांची पेरणी/लागवड करावी लागवड करण्यास योग्य हवामान असून पाऊसाचा अंदाज पाहून पेरणी करावी. तसेच पेरणीसाठी सुधारीत जातीचे बियाणे वापरावे. भेंडीची लागवड सरी-वरंब्यावर करावी. वेलवर्गीय भाजीपाला पीकांसाठी मातीचे ऊंचवटे करुन त्यावर मध्यभागी लागवड करावी.
कुक्कुटपालन		कोंबड्यांना रानीखेत रोगापासुन संरक्षण करण्यासाठी पशुवैद्यकांच्या मार्गदर्शनाखाली लसीकरण करुन घ्यावे.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरुन तयार करुन प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग	डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर नोडल ऑफिसर (ग्रामिण कृषि मौसम सेवा) उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ¼०२३६२-२४४२३१½	डॉ. यशवंत चं. मुठाळ तांत्रिक अधिकारी ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ¼०२३६२-२४४२३१½